

Засуха Марина – студентка факультету іноземних мов Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»

Атаманюк Зоя Миколаївна – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу

«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського»

ТРАНСФОРМАЦІЇ ЦІННІСНОЇ СИСТЕМИ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

На нашу думку, проблемою є те, що на сучасному етапі історичного розвитку нашого суспільства, максимально збільшився ступінь загострення багатьох суспільних протиріч, що зумовило поглиблення ціннісних дезорієнтацій, причому, у межах окремих поколінь. Основна її сутність полягає у тому, що суспільство, як многорівнева система, знаходиться у такому стані, для якого притаманна відсутність загальноприйнятих цінностей та норм, які виступають в якості універсальних регуляторів соціальної поведінки людей. Відомо, що ціннісні орієнтири відіграють роль у розвитку суспільства, адже вони формують потреби, інтереси, стереотипи, впливають на поведінку. У свою чергу, це впливає на якісні характеристики зв'язків між соціальними групами, які розбудовуються в суспільстві. Різні соціальні та вікові групи суттєво відрізняються за цими показниками. Значні розбіжності в цінностях дезінтегрують суспільство [1.с.4].

Але ж, як ми розуміємо, що таке «цінності»? Слово «цінність» дуже зручне для зазначення об'єктів спрямованості людських потреб. Воно має розмитість змісту, обтічність, варіативність логічної форми, а взаєморозуміння між людьми досягається через конкретизацію об'єкта, який зазначено категорією цінності.

Для розуміння концепту «цінності» у сучасній соціальній філософії на особливу увагу заслуговує постмодерністська традиція. Світ з позицій постмодернізму є мозаїчним, еkleктичним, калейдоскопічним, клаптевим тощо. У відношенні до цінностей у постмодерністській традиції склався спектр неоднозначних підходів – від суцільного релятивізму до обґрунтування особливих, постмодерністських цінностей. Крім того, постмодернізм не дає конкретної моделі цінностей, а лише вказує на можливі напрямки пошуків. [6, с. 521-524]. Плюралізм в інтерпретації цінностей призвів до появи наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. окремої галузі філософії – аксіології.

Різні підходи до розуміння цінностей заклали підґрунтя до розвитку в науці окремих шкіл і студій цінностей.

За теорією Р. Б. Перрі, є чотири головних принципи градації цінностей: правильність (correctness), інтенсивність (intensity), перевага (preference) і включеність (inclusiveness). Три з них класифікують цінності за внутрішніми ознаками і не пов'язані зв'язком будь-якої цінності із сукупністю інших. І тільки останній принцип установлює формальний зв'язок між даною цінністю та іншими. Саме відмова від побудови єдиної шкали цінностей, на думку вченого, допомагає вирішити риторичне питання щодо їх пріоритетів.

Порівняльний аналіз сучасних теорій цінностей, дослідження сутності цінностей крізь призму їх функцій у суспільстві, з'ясування наукових підходів до структури, ієрархії цінностей та їх зміни дають змогу дійти висновку, що сьогодні методологічним ядром аксіології соціогуманітарної безпеки виступають гуманістичні цінності. У наш час розвитку відкритих суспільств усі аспекти

людської життєдіяльності й соціальних відносин тією чи іншою мірою розглядаються як цінності. Тому особливого значення поняття “цінність” набуває в теорії та практиці забезпечення соціогуманітарної безпеки, яка оперує специфічним набором і розглядає цінності як основу формування національних цінностей, національних інтересів, національних цілей і пріоритетів, а також відповідних завдань для державно-управлінського впливу. Зі зміною понять, суспільства, політичної ситуації змінюються і цінності. Їх трансформація напряму залежить від людей, тому доки люди будуть існувати, все буди зазнавати змін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Щербакова Ніна Володимирівна. Трансформація ціннісних орієнтацій сучасної української молоді: соціально-філософський аналіз 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук. – К., 2017. – 19 с.
2. Котлярова В. В. Специфика методологической ситуации в современной аксиологии
/ В. В. Котлярова // Исторические, философские, политические и юридические науки, культурология и искусствоведение. Вопросы теории и практики. – 2014. – № 8 (46). – С. 88- 92.
3. Философский энциклопедический словарь. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://dic.academic.ru/contents.nsf/enc_philosophy/
4. Русул О. В. Трансформація етнокультурної національної ідентичності в добу 09.00.03 – соціальна філософія та філософія історії / О. В. Русул; Національний авіаційний університет. – Київ, 2012. – 16 с.
5. Философский словарь / Под ред. М. М. Розенталя. Изд. 3-е. М.: Политиздат, 1972 – 496 с.
6. Рыкова Л. Х. Интерпретации ценности в современной философии / Л. Х. Рыкова // Молодой ученый. – 2015. – №1. – С. 521-524